

PORTFOLIO

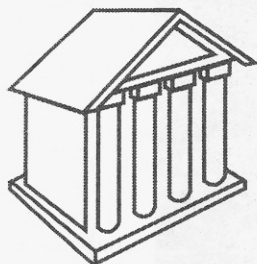

Games and Business Games

Het Grote Beursspel

Games and Business Games

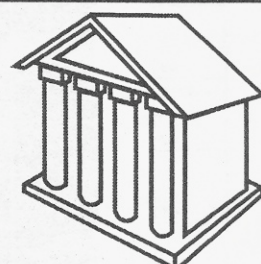
Wat is PORTFOLIO?

Een spannend spel met eenvoudige spelregels, een realistische nabootsing van het beurswezen: aankoop en verkoop van aandelen, deviezen en opties.

Een spel bestemd voor amateurs van het beurswezen en van beleggingen, beleggingsclubs, financiers in spe ...

Een spel met een zeer verzorgde vormgeving waarvan de inhoudelijke kwaliteit gegarandeerd werd door beursspecialisten.

De vier moeilijkheidsgraden van het spel laten u toe stapsgewijs kennis te maken en inzicht te krijgen in de logica van beleggingen in aandelen, deviezen en opties.

De basisprincipes van het spel

- U bent een belegger en bent zo invloedrijk dat uw beslissingen een impact hebben op de koersen.
- Uw streefdoel is eenvoudig: met een groter kapitaal eindigen dan uw concurrenten !
- Het komt er dus op aan om uw geld op de verstandigste manier te beleggen in de 20 marktsituaties die zich tijdens de partij zullen voordoen.
- Voor elk van de vier moeilijkheidsgraden zijn er 20 marktsituaties, waarop u zo goed mogelijk moet inspelen.
- Factoren die u moet evalueren alvorens te beleggen zijn ondermeer de marktsituatie (vanzelfsprekend), maar ook de samenstelling van uw portefeuille, de risicofactor, de markttendensen en de positie van de concurrenten.
- Geluk speelt geen enkele rol. Enkel gezond verstand, strategisch denken en een goed inzicht in de marktmechanismen zijn bepalend voor uw positie.

Spelonderdelen

- Een reuzegroot spelbord dat samengesteld moet worden uit acht stukken.
- Drie stapels van 20 Situatiekaarten: Niveau 1, Niveau 2, Niveaus 3 en 4. Op de rectozijde van elke Situatiekaart vindt u het NEWS (omvat een waaier aan informatiebronnen: geschreven pers, TV, Internet, internationale correspondenten ...). De versozijde geeft de MARKET REACTIONS weer, dus de reactie van de markt op het NEWS.
- Vier pionnen "Prestatieaanwijzers", één per speler.
- Tweeëndertig pionnen voor beleggingen, acht per speler: vier voor beleggingen in Aandelen, vier voor beleggingen in Opties.
- Tien pionnen "Aandelen- en Deviezenkoersen", vijf voor de aandelen en vijf voor de deviezen.

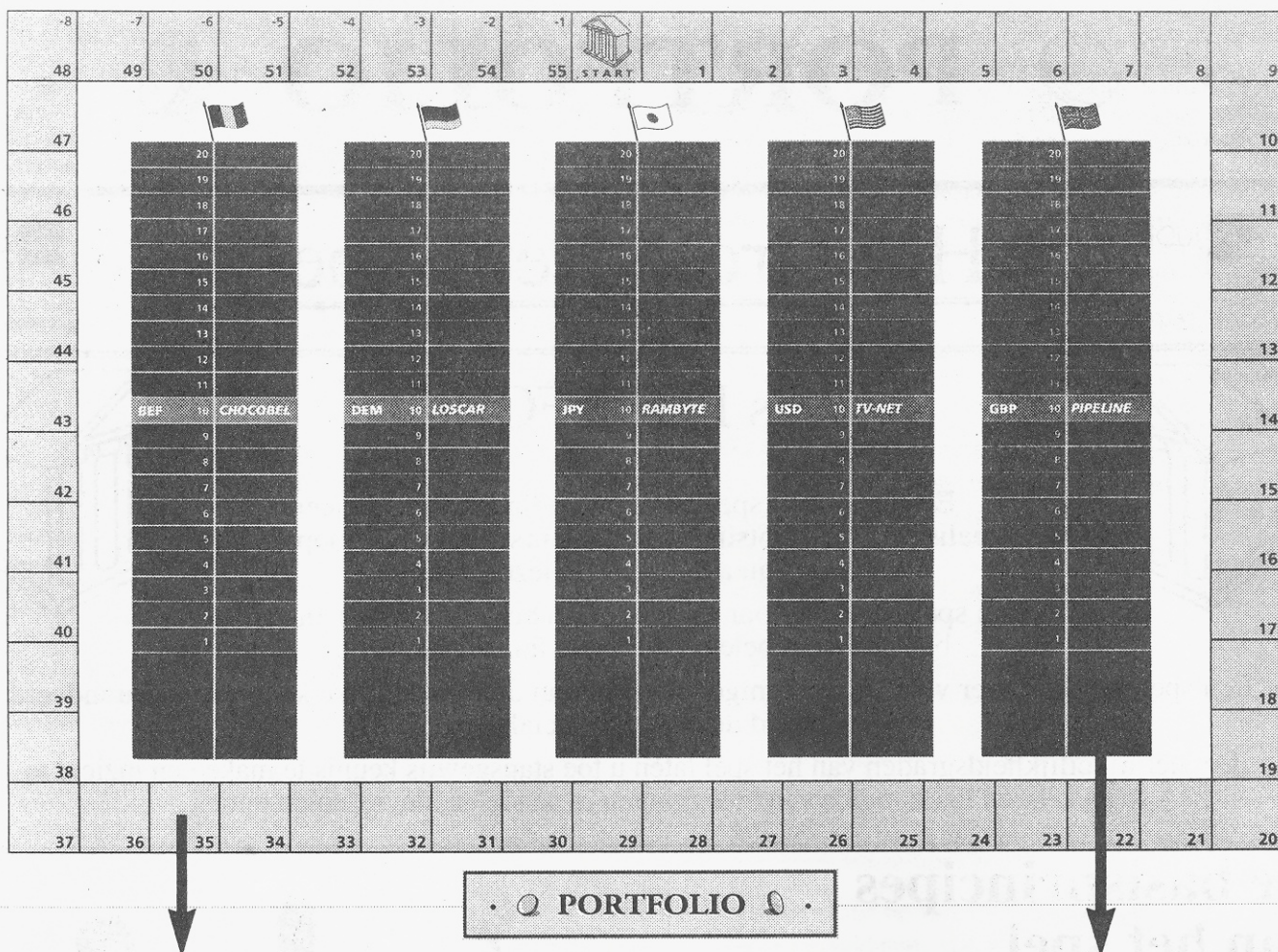
PIONNEN

Prestatieaanwijzer

Beleggingen in
aandelen, deviezen
en optiesAandelen- en
deviezenkoersen

Vorbereiding van een speelbeurt

1. Leg de reuzepuzzel en vorm zo het spelbord.
2. De twee, drie of vier spelers gaan rond het spel zitten.
3. Kies een moeilijkheidsgraad naar wens:
 - Niveau 1: enkel aankoop en verkoop van aandelen
 - Niveau 2: aankoop en verkoop van aandelen en deviezen
 - Niveau 3: aankoop en verkoop van aandelen, deviezen en opties
 - Niveau 4: vergelijkbaar met niveau 3 maar met meer ingewikkelde (en meer realistische!) spelregels, ondermeer wat de opties betreft.
4. Neem de 20 Situatiekaarten die bij de gekozen moeilijkheidsgraad horen en plaats ze naast het spelbord. De Situatiekaarten van elke stapel zijn van 1 tot 20 genummerd. Voor de logica van het spel is het van belang dat de kaarten in deze volgorde worden gespeeld. De MARKET REACTIONS hebben immers vaak betrekking tot meerdere kaarten.

PRESTATIETRAJEKT

BELEGGINGEN

5. Geef iedere speler:
 - Een Prestatieaanwijzer-pion
 - Voor niveaus 1 en 2: vier pionnen voor beleggingen in Aandelen
 - Voor niveaus 3 en 4: (acht pionnen voor beleggingen: vier voor beleggingen in Aandelen of in Deviezen, vier voor beleggingen in Opties).
6. Plaats op vak 10 (omkaderd vak) de Aandelenkoers-pionnen van de vijf multinationals die uw portefeuille kunnen verrijken:
 - Chocobel: groot Belgisch bedrijf van kwaliteitschocolade,
 - Loscar: groot Duits autoconstructiebedrijf,
 - Rambyte: belangrijk Japans informaticabedrijf,
 - TV-net: Amerikaans audio-visueel communicatienetwerk,
 - Pipeline: Brits bedrijf gespecialiseerd in de olieontginning.
 Als u op niveau 2, 3 of 4 speelt, plaats dan op vak 10 (omkaderd vak) ook de Deviezenkoers-pionnen van de vijf volgende munteenheden: BEF (Belgische frank), DEM (Duitse mark), JPY (Japanse yen), USD (Amerikaanse dollar), GBP (Britse pond).
7. Er wordt geloot wie begint.

Begin van een spelbeurt

1. Elke speler plaatst zijn Prestatieaanwijzer op het Startvak van het Prestatietraject (de genummerde vakjes die het spelbord omkaderen).
2. Voor niveau 1: iedere speler verdeelt zijn vier Aandelenpionnen zoals hij wenst over aandelen naar keuze. Bijvoorbeeld: twee in Rambyte, één in TV-net, één in Loscar
Voor de andere niveaus: iedere speler verdeelt zijn vier

Aandelenpionnen zoals hij wenst over aandelen en deviezen naar keuze. Bijvoorbeeld: één in Pipeline, twee in DEM, één in USD. Aan de start is geen enkele manier van beleggen a priori beter of slechter dan een andere.

Hoe verloopt een spelbeurt

VOOR NIVEAU 1

Voor niveau 1: enkel aankoop en verkoop van aandelen.

Basisprincipe

De speler die begint, neemt Situatiekaart nummer 1 en leest luidop de rectozijde (NEWS-zijde):
"De olieprijs slaat alle records. De oliesector, met Pipeline op kop, verkeert in een euforische stemming. Rambyte komt onder druk te staan doordat concurrenten aan een lage prijs produceren in Zuid-Oost Azië".

Als het NEWS bekend is, worden de volgende stappen genomen:

- a. Speler 1 mag, indien hij dat gunstig acht, EEN bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen (= één van zijn vier aandelenbeleggingen).
Speler 1 beslist bijvoorbeeld om zijn aandelen in Rambyte terug te trekken om ze in TV-Net te beleggen. Deze

portefeuillewijziging zal een rechtstreekse invloed hebben op de koersen die in overeenstemming met de volgende aanwijzingen aangepast moeten worden.

1. De TV-Net-koers gaat één vakje omhoog van 10 naar 11 (aangezien de vraag gestegen is)
2. Men berekent het verschil tussen de Rambyte-koers en de nieuwe koers van TV-Net: $10 - 11 = -1$
3. Op het Prestatietraject gaat de Prestatieaanwijzer van speler 1 dus één vakje achteruit.
4. Speler 1 verplaatst zijn belegging van Rambyte naar TV-Net.
5. De Rambyte-koers daalt één vakje (aangezien de vraag gedaald is) en gaat van 10 naar 9.

- b. Vervolgens kunnen de andere spelers om beurt ook EEN bestanddeel van hun portefeuille wijzigen.
- c. Na deze eerste ronde mag elke speler, indien hij dat wenst, een tweede (en laatste) bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen.
- d. Speler 1 draait vervolgens de Situatiekaart om. Hij leest luidop de versozijde (market reactions) en volgt de aanwijzingen op (= wijzigt de koersen op het spelbord).
"Pipeline gaat twee vakjes omhoog. Rambyte daalt twee vakjes".
De market reactions hebben geen invloed op de positie van de prestatie indicatoren.

Daarna is het de beurt aan Speler 2 die Situatiekaart nummer 2 neemt en de rectozijde (NEWS-zijde) luidop leest.

Als het NEWS bekend is, worden de volgende stappen genomen:

- a. Speler 2 mag, indien hij dat gunstig acht, EEN bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen (= één van zijn vier beleggingen). Vervolgens neemt men de hierboven beschreven stappen b, c en d. Dan is het de beurt aan Speler 3 die Situatiekaart nummer 3 neemt ... en zo gaat men door tot aan Situatiekaart nummer 20.

AAN HET EIND VAN DE SPEELBEURT, MAAKT MEN VOOR IEDERE SPELER HET TOTAAL VAN:

POSITIE OP HET PRESTATIETRAJEKT + TOTAAL VAN DE DAGKOERSEN VAN ZIJN BELEGGINGEN.

WIE MET HET HOOGSTE TOTAAL EINDIGT, IS DE WINNAAR

MAG DE BESTE, DE SNUIGGERSTE BELEGGER, WINNEN !

VOOR NIVEAU 2:

Niveau 2: Aankoop en verkoop van aandelen en deviezen.

Hier heeft een aanpassing van grootte X van een deviezenkoers van een bepaald land een impact van grootte X op de koers van het aandeel afkomstig uit het land in kwestie (aangezien dit aandeel op de beurs genoteerd staat in de munteenheid in kwestie).

Bijvoorbeeld:

Indien de JPY drie vakken achteruit gaat, gaat Rambyte ook drie vakken achteruit.

Indien de USD één vak vooruit gaat, gaat TV-Net ook één vak vooruit.

Daarentegen brengt een wijziging in de koers van een aandeel logischerwijs geen wijziging teweeg in de deviezenkoers van het land van oorsprong van het aandeel

Bijvoorbeeld:

Indien Chocobel vier vakken achteruit gaat, blijft de koers van de BEF onveranderd

Indien Pipeline twee vakken vooruit gaat, blijft de koers van de GBP onveranderd.

Basisprincipe:

De speler die begint, neemt Situatiekaart nummer 1 en leest luidop de rectozijde (NEWS-zijde):

"De bedrijven publiceren hun semestriële resultaten: uitstekend voor Chocobel, goed voor Loscar en TV-Net, ontgoochelend voor Rambyte en Pipeline. De dollar houdt zijn jobbeweging aan".

Als het NEWS bekend is, worden de volgende stappen genomen:

- a. Speler 1 mag, indien hij het gunstig acht, EEN bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen (= een van zijn vier beleggingen). Speler 1 beslist bijvoorbeeld om zijn aandelen in Pipeline terug te trekken om ze in DEM te beleggen. Deze portefeuillewijziging zal een rechtstreekse invloed hebben op de koersen die in overeenstemming met de volgende aanwijzingen aangepast moeten worden:

1. De koers van de DEM gaat één vakje omhoog van 10 naar 11 (aangezien de vraag gestegen is). De Loscarkoers gaat ook één vakje vooruit van 10 naar 11 (aangezien de koers van Loscaraandelen in DEM uitgedrukt is).
2. Men berekent het verschil tussen de Pipeline-koers en de nieuwe koers van de DEM: $10 - 11 = -1$.
3. Op het Prestatietraject gaat de Prestatieaanwijzer van speler 1 dus één vak terug.
4. Speler 1 verplaatst zijn belegging van Pipeline naar DEM.
5. De Pipeline-koers daalt één vakje (want de vraag is gedaald) van 10 naar 9.

- b. Vervolgens mogen de andere spelers om beurt ook EEN bestanddeel van hun portefeuille wijzigen
- c. Na deze eerste ronde, mag elke speler, indien hij dat wenst, een tweede (en laatste) bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen.
- d. Speler 1 draait vervolgens de Situatiekaart om. Hij leest de versozijde luidop en volgt de aanwijzingen op (= wijzigt de koersen op het spelbord):
"Chocobel gaat twee vakjes omhoog. Locar gaat één vakje omhoog. Rambyte valt twee vakjes terug. TV-Net gaat één vakje omhoog. Pipeline gaat twee vakjes achteruit. De USD zakt één vakje terug".
Vervolgens is het de beurt aan Speler 2 die Situatiekaart nummer 2 neemt en de rectozijde (NEWS-zijde) luidop leest.

Als het NEWS bekend is, worden de volgende stappen genomen:

- a. Speler 2 mag, indien hij dat gunstig acht, EEN bestanddeel van zijn portefeuille wijzigen (= een van zijn vier beleggingen). Vervolgens neemt men de hierboven beschreven stappen b, c en d. Dan is het de beurt aan Speler 3 die Situatiekaart nummer 3 neemt ... en zo gaat men door tot Situatiekaart nummer 20.

AAN HET EIND VAN DE SPEELBEURT, MAAKT MEN VOOR IEDERE SPELER HET TOTAAL VAN:

POSITIE OP HET PRESTATIETRAJEKT + TOTAAL VAN DE DAGKOERSEN VAN ZIJN BELEGGINGEN.

WIE MET HET HOOGSTE TOTAAL EINDIGT, IS DE WINNAAR.

MAG DE BESTE, DE SNUIGGERSTE BELEGGER, WINNEN !

VOOR NIVEAU 3

Niveau 3: Aankoop en verkoop van aandelen, deviezen en opties.

Op Niveau 3 beschikt iedere speler over acht pionnen voor zijn beleggingen: vier zijn bestemd voor beleggingen in aandelen of in deviezen. De vier andere zijn bestemd voor de aankoop van opties, indien de speler daartoe beslist.

Niveau 3 sluit dus volledig aan bij Niveau 2, behalve dat er nu ook opties gekocht kunnen worden.

Van Situatiekaart 3 tot en met Situatiekaart 10 (en van Situatiekaart 10 tot aan Situatiekaart 17), kunnen de spelers Calls kopen. Voor meer informatie verwijzen wij u naar Situatiekaarten 3, 10 en 17.

Als u een Call koopt, koopt u in feite de mogelijkheid om een aandeel te kopen aan een vooraf overeengekomen prijs (uitoefenprijs).

Hoe kunt u een Call kopen:

1. Kies een aandeel (Rambyte bijvoorbeeld)
2. Plaats één van uw vier "Optie"-pionnen op het vak van de dagkoers.
3. De prijs van de optie is één. Wie een optie plaatst, gaat dus één vakje terug op het Prestatietraject.

Wat kan u met een Call die u aangekocht heeft doen tussen het moment van aankoop en de afloopdatum (de Situatiekaart 10):

1. Het op om het even welk moment uitoefenen = het aandeel aankopen aan de uitoefenprijs (=de koers waarop de optie staat):
 - a. U plaatst de pion "Optie" samen met de andere beleggingspionnen op dat aandeel
 - b. Op het Prestatietraject gaat u het aantal vakken equivalent aan de uitoefenprijs van de optie achteruit.

Resultaat: u hebt uw portefeuille verrijkt met één bestanddeel dat u dankzij de optie aan een voordelige prijs hebt gekocht.

2. Uw optie op om het even welk moment verbreken = het opnieuw verkopen aan de financiële instelling waarvan u het gekocht hebt:
 - a. Bereken het verschil tussen de huidige koers en de uitoefenprijs
 - b. Verplaats uw pion op het Prestatietraject X aantal vakken gelijk aan het verschil (als het verschil positief is!).
 - c. Neem uw Optie van het spelbord

Wat moet u met een Call doen op de afloopdatum (Situatiekaart 10): Ofwel uitoefenen ofwel verbreken (volgens de hierboven beschreven stappen)

AAN HET EINDE VAN DE SPEELBEURT, MAAKT MEN VOOR IEDERE SPELER HET TOTAAL VAN:

POSITIE OP HET PRESTATIETRAJECT + TOTAAL VAN DE DAGKOERSEN VAN ZIJN BELEGGINGEN.

WIE MET HET HOOGSTE TOTAAL EINDIGT, IS DE WINNAAR.

VOOR NIVEAU 4

Niveau 4 sluit aan bij niveau 3, behalve dat de spelregels meer ingewikkeld (en meer realistisch) zijn, onder meer wat de opties betreft.

Verschillen in vergelijking met Niveau 3:

1. Mogelijkheid om te desinvesteren:

Een speler kan op ieder ogenblik beslissen om alles of slechts een deel van zijn portefeuille te desinvesteren. Hij verkoopt met andere woorden een deel of het geheel van zijn aandelen en deviezen om ze in contant geld om te zetten. Concreet:

1. verwijdt de speler zijn beleggingen in aandelen en deviezen van het spelbord
2. gaat de pion van de speler op het Prestatietraject het aantal stappen vooruit dat overeenstemt met het totaal van de koersprijsen waaraan hij zijn aandelen en deviezen verkocht heeft.

De speler kan natuurlijk op ieder ogenblik beslissen te herbeleggen in aandelen of deviezen. In dat geval gaat hij op het Prestatietraject het aantal stappen terug dat overeenstemt met het totaal van de koersprijsen waaraan hij aandelen en deviezen teruggekocht heeft.

2. Een meer realistisch mechanisme voor de opties:

Van Situatiekaart 3 tot Situatiekaart 10 (en van Situatiekaart 10 tot Situatiekaart 17), kunnen de spelers Calls en Puts kopen of verkopen. Als u een Call koopt, koopt u in feite de mogelijkheid om een aandeel aan een op voorhand overeengekomen prijs te kopen. Als u een Put koopt, koopt u in feite de mogelijkheid om een aandeel aan een op voorhand overeengekomen prijs te verkopen.

Als u een Put verkoopt, verkoopt u in feite het recht om een bepaald aandeel aan een bepaalde prijs te verkopen. Als u een Call verkoopt, verkoopt u in feite het recht om een aandeel aan een op voorhand overeengekomen prijs te kopen.

Om een Call of een Put te kopen of te verkopen, gelden dezelfde regels als op Niveau 3, maar de waarde van de aankoop of de verkoop wordt bepaald op basis van de hieronderstaande tabel.

Kaarten	Verkoop- of aankoopprijs van een Call	Verkoop- of aankoopprijs van een Put
3 & 10	$\Delta + 2$	$\partial + 2$
4 & 11	$\Delta + 2$	$\partial + 2$
5 & 12	$\Delta + 2$	$\partial + 2$
6 & 13	$\Delta + 1$	$\partial + 1$
7 & 14	$\Delta + 1$	$\partial + 1$
8 & 15	$\Delta + 1$	$\partial + 1$
9 & 16	$\Delta + 0$	$\partial + 0$
10 & 17	$\Delta + 0$	$\partial + 0$

Δ = Dagkoers - Prijs op vervaldatum (positie van de optie)

∂ = Prijs op vervaldatum (positie van de optie) - Dagkoers

Opgepast: $\Delta \geq 0$ en $\partial \geq 0$

Om een Call of een Put uit te oefenen, gelden dezelfde regels als op Niveau 3.

Om een Call of een Put te verbreken, gelden dezelfde regels als op Niveau 3, maar de waarde van de verbreking wordt bepaald op basis van de tabel.

Tenslotte noteert één van de spelers voor iedere aankoop of verkoop van een optie: wie welke optie gekocht of verkocht heeft, op welk ogenblik, aan welke prijs, en of het gaat om een Call of een Put. Na iedere ronde noteert dezelfde speler ook de positie van iedere speler op het Prestatietraject.

3. Hoe wordt de totale prestatie aan het einde berekend:

Aan het einde van de speelbeurt, kan de totale prestatie als volgt berekend worden:

1. Bereken voor iedere speler het gemiddelde van de 20 posities (= totaal van de posities gedeeld door 20).
2. Vermenigvuldig dit gemiddelde met 1,5 (Deze 50% vertegenwoordigt de rente op de liquide middelen).
3. Voeg daar voor iedere speler het totaal van de dagkoersen van zijn beleggingen bij.
4. Wie met het hoogste totaal eindigt, is de winnaar.

MAG DE BESTE WINNEN!

Games and Business Games

AANDEEL

Eigendomsbewijs dat een deel van het kapitaal van een onderneming vertegenwoordigt. Dit geeft de houder het recht op inzicht in het beheer en de rekeningen, stemrecht op de algemene vergaderingen en het recht op een proportioneel deel van de uitgekeerde winst. Het aandeel is overdraagbaar en verhandelbaar op de Beurs (op voorwaarde dat het er genoteerd staat). De aandelen verschaffen een variabel inkomen (de dividenden) dat afhangt van de winst en van de wil van de onderneming om deze winst volledig of gedeeltelijk uit te keren. De eigenaar van aandelen (aandeelhouder) deelt zodoende de opbrengsten maar ook de risico's in de mate van zijn inbreng.

AANDEEL AAN TOONDER

In tegenstelling tot het aandeel op naam, geeft het aandeel aan toonder niet de naam van de houder en is het zonder procedure verhandelbaar, door eenvoudige overdracht.

AANDEEL OP NAAM

Aandeel dat duidelijk de identiteit aangeeft van zijn houder, ingeschreven in het aandeelhoudersboek van de onderneming, en overdraagbaar mits het volgen van de preciese procedures en van de statutaire bepalingen.

ALGEMENE VERGADERING

Vergadering van de aandeelhouders van een maatschappij. De gewone algemene vergadering wordt minstens één keer per jaar bijeengeroepen teneinde het beheer en de resultaten van het voorbije boekjaar goed te keuren (of te verwerpen), de resultaten toe te wijzen en de bestuurders te benoemen. De buitengewone algemene vergadering wordt bijeengeroepen zovaak dit nodig is tijdens het boekjaar, teneinde statutaire wijzigingen door te voeren, tot een kapitaalverhoging over te gaan of elk ander probleem op te lossen waarvoor het bijeenroepen van de aandeelhouders vereist is.

AMERICAN STOCK EXCHANGE (AMEX)

De tweede beurs van New York, na de NYSE: de New York Stock Exchange.

ARBITRAGE

Geheel van verrichtingen bestaande uit het verkopen en kopen van waarden, effecten of goederen, winst makend op de koersschommelingen.

BEAR MARKET

Wordt gezegd van een beursmarkt die globaal à la baisse gericht is ("Baissier"

in het Frans). Wordt ook gezegd van een speculant die gelooft in een daling van de koersen en die de effecten die hij bezit verkoopt of de effecten die hij nog niet bezit maar die hij zal kopen op het ogenblik van hun vereffening (tegen een gunstiger koers indien zijn voorspellingen gegrond blijken te zijn).

BEURS

Plaats waar de roerende waarden worden uitgewisseld en genoteerd: aandelen, obligaties, ... De noodzaak tot traditionele fysische belichaming van de Beurs (van het bestaan van een gebouw dat deze huisvest bijvoorbeeld) wordt in vraag gesteld als gevolg van de toenemende internationalisering van de verrichtingen en van de ontwikkeling van de geïnformatiseerde verrichtingen.

BEURSCONSOLIDATIE

Uitdrukking die wijst op een beursmarkt die een rustpauze neemt, die tot uiting komt in gematigde neerwaartse of opwaartse reacties. Het omgekeerde van een omkering.

BEURSEX

Synthesemaat van de koersevolutie: de index van de beurs te Brussel, de Dow Jones voor de beurs in New York, de Nikkei te Tokio, de CAC te Parijs, de Financial Times index te Londen, ...

BEURSKAPITALISATIE VAN EEN ONDERNEMING

Beurswaarde van een onderneming gelijk aan de vermenigvuldiging van het aantal aandelen met hun koers.

BEURSKAPITALISATIE VAN EEN BEURS

De som van de beurskapitalisatie van alle ondernemingen die op deze beurs genoteerd staan.

BEURSKOSTEN

Kosten die gepaard gaan met het kopen of verkopen van effecten op de beurs: BTW, zegelkosten, courtagerechten, bewaarloon, beheerskosten (voor het knippen van koepons bijvoorbeeld), commissie voor de bank indien zij het order heeft doorgegeven ...

BEURSORDER

Mondeling of schriftelijk order, om genoteerde roerende waarden te kopen of te verkopen. Het order moet het voorwerp van de transactie bevatten (aankoop of verkoop), de gekozen markt (kontant of termijn), de naam en het aantal effecten en hun aard, de geldigheidsduur van het order en de uitvoeringskoers: bestens, tegen de eerste

koers, de laatste koers, limietkoers, stopkoers ...

BEURSWAARDE

Koers van een aandeel op de beurs.

BIG BANG

Duidt op de dereglementering die eerst de beurs van New York heeft gekenmerkt (in 1973) en vervolgens de Europese beurzen.

BLANCO

Een persoon die verrichtingen doet op de beurs is blanco indien hij op termijn koopt of verkoopt.

Op termijn kopen: komt neer op het kopen van waarden tegen een koers die vandaag is vastgesteld en die men pas later zal krijgen en betalen. Hij die op termijn koopt, hoopt natuurlijk dat de koers zal stijgen waardoor hij op het ogenblik dat hij de effecten ontvangt, deze kan verkopen met winst.

Op termijn verkopen: komt neer op het verkopen van waarden tegen een koers die vandaag is vastgesteld en die men niet heeft, die men zal kopen voor het einde van de termijn en die men zal leveren op het einde van de termijn. Hij die verkoopt op termijn hoopt dat de koersen zullen dalen waardoor hij de effecten goedkoper zal kunnen kopen voor het verstrijken van termijn.

BLUE CHIP

Uitdrukking uit het jargon van de beurs van New York, waarmee men de meest gegeerde effecten aanduidt die dagelijks het voorwerp uitmaken van talrijke transacties.

BOOM

Een plotse toename van de transacties op de beurs.

BROKER

Engelse term voor "makelaar".

BULL MARKET

Angelsaksisch beursjargon dat duidt op de globaal stijgende markt. Het tegenovergestelde van "bear market". Wordt gezegd van een beursmarkt die globaal à la hausse gericht is ("haussier" in het Frans). Wordt ook gezegd van een speculant die gelooft in een stijging van de koersen en die effecten koopt op de termijnmarkt.

CAMBIST

Bankspecialist van internationale wisselverrichtingen, muntbeleggingen, arbitrage op de buitenlandse markten, ...

COMPENSATIEKOERSEN

In beurstermen, zijn dit de koersen waartegen de aankoop en de verkoop op termijn worden gewaardeerd op het ogenblik van hun vereffening.

CORNER

Iemand maakt op de beurs een corner als hij de markt van één of meerdere effecten manipuleert teneinde een stijging van de koersen te bereiken die hem (hoopt hij) gunstig zal zijn.

COURTAGE OF MAKELAARSLOON

Vergoeding voor de tussenpersoon die de beursverrichtingen heeft uitgevoerd. Het makelaarsloon is over het algemeen uitgedrukt in percenten van het verhandelde volume.

DIVIDENDEN

Deel van de winst dat de algemene vergadering van een onderneming beslist jaarlijks uit te keren aan de aandeelhouders in functie van de verwezenlijkte winsten.

DOW-JONES

Index van Wall Street, de beurs van New York, dagelijks berekend als het gemiddelde van de koersen van de belangrijkste waarden van de Amerikaanse markt. De benaming komt van de naam van twee Amerikaanse brokers die de methode hebben ontwikkeld voor de voorspelling van de evolutie van de markt, gebaseerd op de grafische analyse van de indexen.

ENGE MARKT

Wordt gezegd van een waardepapier dat het voorwerp uitmaakt van een beperkt aantal transacties. Het tegenovergestelde van een ruime of liquide markt.

EURODEVIEZEN

Deposito's in convertibele munten bij financiële instellingen buiten de zone van origine. Euro-dollars zijn dus dollars die door een Fransman op een rekening in Zwitserland geplaatst zijn bijvoorbeeld. Men spreekt dus over euro-markten, euro-lires, euro-Belgische frank, ...

EURO-UITGIFTE

Uitgifte waarop ingeschreven is door een geheel van financiële instellingen (ook syndikaat genoemd) en voorgesteld in één of meerdere landen, met uitzondering van deze waarvan de munt gebruikt wordt in de benaming van de uitgifte.

EURO-MARKTEN

Internationale financiële en monetaire markten waarop deviezen worden

verhandeld buiten hun land van oorsprong: dollars geleend door een Duitse bank aan een Zweedse onderneming bijvoorbeeld.

FIXING

Procedure voor de vaststelling van de notering van een koers van een roerende waarde of van een munt, zodat een maximum aantal vragen en aanbiedingen kan worden behandeld.

GEMEENSCHAPPELIJKE BELEGGINGS-FONDSEN

Waarden die bestaan uit beleggingen op korte termijn of op zicht en waarvan de eigendom kollektief is. Deze waarden zijn samengesteld uit deelbewijzen op naam en worden meestal beheerd door een beheermaatschappij. De aandelen van het fonds worden in bewaring gegeven bij een financieel tussenpersoon (een bank bijvoorbeeld). De houder van een fondsaandeel wordt medeëigenaar van de activa van het fonds.

GEWOON AANDEEL

Aandeel dat recht geeft op dividenden en op een deel van het liquidatieoverschot alsmede op het stemrecht tijdens de algemene vergaderingen. Het is het meest verspreide type.

HOLDING

Maatschappij die zich bezighoudt met het beheer van de participaties die ze heeft in andere ondernemingen die zij gedeeltelijk of volledig controleert of leidt.

KAPITALISATIE

De verhoging van het kapitaal door de accumulatie van de intresten die het heeft opgebracht en die op hun beurt intrest opleveren (principe van de samengestelde intrest).

BEURSKAPITALISATIEPERCENTAGE

Verhouding tussen het maatschappelijk kapitaal van een onderneming en haar beurswaarde (aantal aandelen vermenigvuldigd met de koers).

KASBON

Effekt dat een financiële instelling bijvoorbeeld uitgeeft, teneinde fondsen te verkrijgen op korte termijn, die zij voorstelt aan het publiek of aan andere financiële instellingen, waarbij zij zich verbindt de lening terug te betalen op een bepaalde termijn. De kasbons kunnen worden uitgegeven met een vaste of een variabele intrest en met de mogelijkheid tot vroegtijdige uitbetaling.

KOEPON

De koepon kan verschillende zaken voorstellen : de intresten van een

obligatie, de dividenden van een aandeel, zelfs het inschrijvingsrecht dat aan de oude aandelen gehecht is tijdens een kapitaalsverhoging. Het is ook het af te scheuren deel van een effect (als deze gematerialiseerd is, hetgeen steeds minder het geval is) dat recht geeft op het inkomen van dit effect.

KOERS

Op de beurs, de prijs van een effect, resultaat van vraag en aanbod. Over het algemeen uitgedrukt in frank (of in vreemde munten), soms ook in percenten. Openingskoers: eerste koers die tijdens de zitting wordt genoteerd. Slotkoers: laatste koers die tijdens de zitting genoteerd wordt.

KOERSAFWIJKING

Op de beurs is dit de afwijking tussen de theoretische waarde van een waardepapier en de koers ervan.

KOERSSCHOMMELING

Stijging of daling van de prijs van een effect in vergelijking met de vorige koers.

KONTANTMARKT

Beursmarkt waarop de verhandelde effecten gekocht/verkocht, uitgewisseld en onmiddellijk betaald worden, in tegenstelling tot wat op de termijnmarkt gebeurt.

KOOPOPTIE

In het Engels "call" genoemd. De koopoptie geeft de koper de mogelijkheid tijdens een beperkte periode en tegen een vastgestelde prijs, een gegeven hoeveelheid effecten te kopen, mits betaling van een premie vooraf ("premium").

LIQUIDATIEWAARDE

Voor een aandeel: de waarde van het aandeel zonder rekening te houden met de liquidatiewaarde van de activa van de maatschappij.

NEW YORK STOCK EXCHANGE (NYSE)

Eerste Amerikaanse financiële plaats gelegen op Wall Street te New York.

NOMINALE WAARDE

Niet te verwarren met de verkoopwaarde of met de beurswaarde.

Voor een aandeel: de waarde op het ogenblik van het oprichten van de maatschappij, namelijk het totaal van het onderschreven kapitaal gedeeld door het aantal aandelen.

Voor een obligatie: de waarde die op het effect staat en die zal dienen als berekeningsbasis voor de intresten.

NOTERING

Vaststellen van de beurskoers, met andere woorden, van de prijs van de effecten in functie van vraag en aanbod. Officiële vaststelling van de koersen van een waarde, van een munt, ...

OBLIGATIE

Roerende waarde, effect, dat een fractie vertegenwoordigt van een lening op lange termijn uitgegeven door de Staat, een openbaar organisme of een privé onderneming. De obligatie geeft recht op de betaling van een intrest (meestal vast) tijdens de duur van de lening en op een terugbetaling van de hoofdsom op de vervaldag. De obligatie is dus een schuldbewijs en geen eigendomsbewijs.

OBLIGATIE MET NULKOEPEON

Obligatie die geen koepons bevat en die dus geen inkomen verschaft, maar enkel een meerwaarde in kapitaal. Bij gebrek aan inkomen wordt deze obligatie inderdaad beneden pari uitgegeven, met andere woorden, onder haar nominale waarde.

OBLIGATIEHOUDER

Eigenaar van een obligatie.

OPDRACHTGEVER

De persoon die op de beurs de opdracht geeft een beursverrichting uit te voeren. Deze persoon kan de eigenaar zijn van de effecten of zijn gevolmachtigde.

OPENBAAR KOOPANBOD (OKA)

Beursverrichting waarbij een investeerder (een natuurlijk of rechtspersoon) openbaar aan de aandeelhouders van een onderneming die op de beurs genoteerd staat, voorstelt hun aandelen op te kopen tegen een hogere prijs dan de laatst genoteerde prijs en tegen betaling in kontanten.

OPENBAAR RUILAANBOD

Beursverrichting waarbij een investeerder (een natuurlijk of rechtspersoon) openbaar aan de aandeelhouders van een onderneming die op de beurs genoteerd staat, voorstelt hun aandelen te ruilen voor andere aandelen of obligaties.

OPTIE

Overeenkomst tussen een koper en een verkoper van effecten waardoor de koper kan weigeren te kopen op de vervaldag, waarna hij de verkoper rouwgeld moet betalen. De opties staan genoteerd op de beurs.

OPTIEMARKT

Termijnmarkt met de mogelijkheid om te kiezen tussen het wel of niet afsluiten van een kontrakt.

PARI PASSU CLAUSULE

Clausule die bepaalt dat de uitschrijver van de lening zich verbindt tot het laten genieten van de huidige inschrijvers van bijkomende voordelen die hij later zou kunnen toekennen aan anderen.

PREMIEOBLIGATIE

Obligatie die recht geeft op een hogere terugbetaling dan de uitgifteprijs.

PRICE EARNING RATIO (PER)

Verhouding tussen de koers van een aandeel en de netto winst per aandeel van de onderneming.

PRIMAIRE MARKT

Markt waarop de openbare of privé-leningen worden uitgegeven in ruil voor aandelen of obligaties.

RAIDER

Over het algemeen pejoratief gebruikt, om een persoon aan te duiden, een natuurlijk of rechtspersoon, die probeert de controle over een onderneming te krijgen via een OKA.

SCHATKISTBONS

Lening uitgegeven door de Staat en voorgesteld aan het publiek en/of aan de financiële instellingen.

SECUNDAIRE MARKT

Markt waarop dagelijks de effecten worden verhandeld die op de beurs genoteerd staan op basis van vraag en aanbod.

SWAP

Betekent "uitwisseling" of "ruilhandel" in het Engels. Duidt op de deviezenruil op de kontantmarkt tussen twee partners die zich verbinden tot de omgekeerde ruil bij de vervaldag.

TERMIJNMARKT

Markt waarop de betaling en de levering van de verkochte waarden later geschiedt, zelfs indien de effecten terzake beschouwd worden als gekocht of verkocht op de dag van de verhandeling.

TOELATING OF AANNEMING TER BEURZE

Toelating gegeven door de beursinstanties om een effect te noteren. Bepaalde voorwaarden moeten voldaan worden: minimumkapitaal, verstrekken van bepaalde inlichtingen over de onderneming ...

UITGEKEERDE WINST

Netto winst (na betaling van de belastingen en de toewijzingen aan de reserves) waarvan de algemene

vergadering de uitkering aan de aandeelhouders goedkeurt.

UITGIFTE

De voorstelling aan het publiek van een nieuwe schijf roerende waarden op de beurs: aandelen, obligaties, diverse fondsen, ...

UITGIFTE A PARI

Uitgifte tegen de nominale waarde, in tegenstelling tot de uitgifte beneden pari.

UITGIFTEPREMIE

Tijdens een kapitaalsverhoging, de som die aan de inschrijver wordt gevraagd boven de nominale waarde van het aandeel.

VERKOOPOPTIE

In het Engels "put" genoemd. De verkoopoptie geeft de koper de mogelijkheid om tegen een vastgestelde prijs, een gegeven hoeveelheid effecten te verkopen tijdens een beperkte periode, mits de betaling vooraf van een premie ("premium").

VERMINDERD AANBOD

Wordt gezegd voor een effect waarvan het aanbod de vraag zodanig overtreft dat het niet mogelijk is geweest om alle verkooporders door te voeren.

WARRANT

Optie die recht geeft, tijdens een lange periode, op de inschrijving op nieuwe effecten tegen vooraf bepaalde voorwaarden. Zie ook "Warrant-obligatie".

WARRANTOBLIGATIE

Obligatie met bon voor de inschrijving op een aandeel of een obligatie. De warrant kan geknipt worden van de obligatie, is afzonderlijk genoteerd van de obligatie op de kontantmarkt en biedt geen inkomen. Met de warrant kunnen tegen vooraf bepaalde voorwaarden (datum en prijs) andere effecten verkregen worden die verschillen van de obligatie waaraan hij vastzit. Als dus de intrestvoeten dalen, stijgt de warrant in waarde aangezien hij het mogelijk maakt effecten te verkrijgen tegen oude voorwaarden (met een hogere intrestvoet). Als tegenprestatie voor de warrant wordt dit type obligatie uitgegeven boven de marktprijs.